

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาพุทธจริยาที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธานุศาสตร์

ผู้วิจัย : นายคมสัน เลียงธนะฤกษ์

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธานุศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ.ดร. ป.ธ.๙, พธ.บ., ศน.ม. M.Phil.,
Ph.D. (Buddhist Studies)

: ผศ. รังษี สุทนต์ ป.ธ.๙, พธ.ม. (พระพุทธานุศาสตร์)

วันสำเร็จการศึกษา : ๑๐ กันยายน ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพุทธจริยาที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธานุศาสตร์ เพื่อศึกษาพุทธจริยากับพระธรรมวินัยที่เกี่ยวข้อง และเพื่อศึกษากรณีศึกษาพุทธจริยาที่ปรากฏในพุทธกิจ ๔๕ พรรษา การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเน้นการวิจัยทางเอกสาร ผลของการศึกษามีดังต่อไปนี้

จากการศึกษาพบว่า พุทธจริยา หมายถึงพระจริยาในการบำเพ็ญประโยชน์ของพระพุทธเจ้าโดยมีลักษณะ ๒ ประการ คือ พุทธคุณ ๓ และพุทธจริยาในการปฏิบัติพุทธกิจประจำวัน ๕ ประการ พุทธจริยามี ๓ ประเภท คือ โลภตถจริยา ญัตตถจริยา และพุทธานุจริยา ความสำคัญของพุทธจริยาในพุทธคุณ ๓ ประการและในพุทธกิจประจำวัน ๕ ประการ จะบ่งบอกถึงพระคุณสมบัติของพระพุทธเจ้าที่ควรน้อมนำมาประพฤติปฏิบัติว่าทรงสอนสิ่งที่เป็นจริงเป็นประโยชน์ด้วยเมตตาตามุ่งประโยชน์เพื่อผู้อื่นเท่านั้น ทรงเข้าใจในสิ่งที่สอนอย่างถ่องแท้สมบูรณ์ มีหลักการสอนที่ดี ทรงปฏิบัติจริงได้อย่างที่ทรงสอนและทรงเป็นตัวอย่างที่ดี ทรงมีพระบุคลิกภาพที่โน้มน้าวจิตใจให้เลื่อมใสเคารพศรัทธา

พุทธจริยาในการบัญญัติพระธรรมวินัยและข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับพระวินัยจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพุทธจริยากับพระธรรมวินัย การบำเพ็ญพุทธจริยาย่อมก่อให้เกิดหลักการหลักธรรมต่างๆและข้อบัญญัติทางพระพุทธานุศาสตร์ พุทธจริยาในการเผยแผ่และวางรากฐานแห่งคำสอนของพระพุทธเจ้า ทรงใช้วิธีการเข้าหาผู้นำในชุมชนและทรงกำหนดการปฏิรูปคำสอนด้วยพระองค์เองเพื่อทำให้คนเข้าใจง่ายขึ้นด้วยแนวคิดและข้อคิดที่เรียบง่ายและเรียบง่าย ซึ่งสามารถที่

จะน้อมนำพุทธจริยามาปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัยได้ตลอดเวลาโดยไม่มีการล้าสมัย
สามารถที่จะนำมาสร้างสันติภาพในท่ามกลางความคิดเห็นที่แตกต่างกันด้วยสันติวิธี

ในเรื่องพุทธจริยาที่ปรากฏในพุทธกิจ ๔๕ พรรชามีดังนี้ คือในวิธีปฏิบัติเพื่อ
อนุเคราะห์แก่ชาวโลกหรือโลกัตถจริยา ในพรรษาแรกหลังจากตรัสรู้ทรงส่งพระสาวกให้
แยกย้ายกันไปประกาศพระศาสนาแหล่งละ ๑ องค์ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ชนหมู่มาก
เป็นการแสดงว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของมวลมนุษยชาติ ในวิธีปฏิบัติอนุเคราะห์แก่พระญาติ
หรือ ญาติัตถจริยา ทรงแสดงธรรมโปรดพระประยูรญาติเป็นการแสดงถึงความกตัญญูที่มีต่อ
พระราชบิดาพระราชมารดาของพระพุทธองค์และการสงเคราะห์ญาติเป็นมงคลสูงสุด และ
ในวิธีปฏิบัติอนุเคราะห์โดยฐานเป็นพระพุทธเจ้าหรือพุทธัตถจริยา ทรงปฏิบัติหน้าที่ของ
พระพุทธเจ้าอย่างสมบูรณ์แบบที่สุดจนเป็นที่ปรากฏว่าพระพุทธเจ้าทรงเป็นพระบรมครูที่
ยอดเยี่ยมที่สุดในโลก คือเป็นครูของมนุษย์และเทวดาทั้งปวง

Thesis Title : The Study of the Buddha's Conduct Appearing in the Buddhist Texts

Researcher : Mr. Komsun Liengdhanarerx

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisor Committee

: Phramaha Tavee Mahapuñño Pali IX., M. Phil., Ph.D.
(Buddhist Studies)

: Asst. Prof. Rangsi Suthon Pali IX., M.A.

Date of Graduate : September 10, 2013

ABSTRACT

This thesis is of the objectives to study the Buddha's conduct appearing in the Buddhist scriptures, to study the Doctrinal principle of the Buddhacariyas and to study the analyzation of Buddhacariyā appearing in the Budhakicca 45 years. This study is a qualitative research one emphasizing the documentary research.

The results of the research are as follows :-

From the study, it is found that the Buddhacariyā means the ethics in making the benefits by the Buddha. Such benefits are of 2 characteristics, namely :- the Buddha's ethics in practising the daily duty and the Buddha's activities through 45 years which are Lokatthacariyā, , Nātatthacariyā and Buddhathacariyā. The importance of the Buddhguna in virtues, qualities or attributes of the Buddha and the Buddha's ethics in practicing the daily duty will show the importance of Buddhacariyā.

The Dhamma and the Vinaya which the Buddha taught and enacted in the Doctrinal principles which are what to be practised all of these mentioned doctrines will show the relationship between the Buddhacariyā and the Dhamma-Vinaya.

The carrying out of the Buddha's action causes to arise the principle of practice. The Buddha used principles of work in spreading and founding the root of teachings. On the other hand, the Buddha had the method of approaching the leaders of the communities and fixed the way of changing this teaching to be easy and to cause the people to understand it.

At present, we can bring the Buddha's ethics to be practised properly according to the age. The Buddha could build up the peace among the different views with the peaceful method.

The analyzation of Buddhacariyā appearing in the Buddhukicca 45 years in the 3 Buddha's ethics namely : - The method of practice to help the world people in the first year after His attaining the enlightenment. Then, He sent a monk to go to one place to spread Buddhism in one place for the benefit and the happiness to many people. This shows that Buddhism is the religion belonging to the people. The method of practice to help His relatives the fact of which is called Ñātattha-Cariyā. The Buddha preached the Dhammas to His 2 sides of relative : the father's side and the mother's side. In the method of practice in the way of helping the others as He was the Buddha, He was egoism up to the appearance of the state of being the great teacher.